

Spolupráce ČNS a Zlatáky.cz startuje výstavou přemyslovských mincí v Ostravě

7.3.2025 - | PROTEXT

Při pohledu na historická platidla si mnozí kladou otázku - kdo je kdysi držel v ruce? Mohlo jít o některého z přemyslovských knížat, či dokonce samotného krále? Odpověď zůstane navždy zahalena tajemstvím, avšak dochované mince nám umožňují alespoň na chvíli nahlédnout do minulosti, přiblížit se významným panovníkům a nechat pracovat naši představivost. "Výstava je exkurzí do historie, která ukazuje, čím naši předkové platili a jak se mince v průběhu staletí proměňovaly. Tyto dochované kousky jsou posly z minulosti - historie na dosah ruky," říká analytik společnosti Zlatáky.cz Jakub Petruška.

První vládní mince na území Čech, Moravy a Slezska začala razit přemyslovská knížata, přičemž nejstarší ražby, známé jako denáry, byly vyrobeny ze stříbra. Jejich výroba započala na sklonku vlády Boleslava I. (935–972) a zmiňuje se o nich i židovský kupec Ibráhím ibn Jákub. V polovině 11. století snížil Břetislav I. jejich váhu a zmenšil průměr. Mince razili všichni vládnoucí Přemyslovci, ale známé jsou i ražby moravských údělných knížat z Brna, Olomouce a Znojma. Na denárech krále Vratislava I. se dokonce objevuje jeho portrét s královskou korunou. Denáry z 12. století pak patří mezi nejkrásnější evropské středověké ražby, vynikající bohatou ikonografií a mistrovským umělecko-řemeslným provedením.

Ve 13. století se změnila technologie ražby. Přemyslovští králové začali razit denáry ve formě brakteátů, tedy mincí z tenkého stříbrného plechu s vysokou ryzostí. Termín "brakteát" je moderní označení stejně jako jejich rozdělení na malé, střední a velké. Pro lidi té doby to byly stále denáry. Jejich technické provedení umožňovalo snadnou dělitelnost a skládání z více kusů do větších hodnot. Na brakteátu Přemysla Otakara II. se poprvé objevuje dvouocasý lev.

V roce 1300 provedl král Václav II. měnovou reformu a soustředil ražbu mincí do Kutné Hory, bohaté na naleziště stříbra. S těžbou a výrobou pomáhali odborníci ze severní Itálie, díky nimž se pražské groše staly uznávaným platidlem v celé Evropě. V českých zemích obíhaly i zahraniční mince, zejména během poručnictví Oty Braniborského nad Václavem II. Mince jeho syna, Václava III., posledního přemyslovského panovníka, nejsou známy, ale razil je v Uhrách. Poslední přemyslovské ražby pak vydával opavský vévoda Přemek II., potomek nemanželského syna Přemysla Otakara II.

"Výstava Mince Přemyslovců v kamenné prodejně Zlatáky.cz propojuje historické dědictví s moderní numismatikou. Zatímco staré mince nabízejí jedinečný fyzický kontakt s minulostí, současné investiční a sběratelské ražby ukazují, že tradice mincovnictví nadále žije a vyvíjí se," doplňuje předseda České numismatické společnosti Michal Mašek.

<https://www.ceskenoviny.cz/tiskove/zpravy/spoluprace-cns-a-zlatakycz-startuje-vystavou-premyslovskych-minci-v-ostrove/2643904>